Cas: col·laboració entre Samart i el Grup de Recerca en Enginyeria de Producte, Procés i Producció (GREP-UdG) en enginyeria de processos que té com a resultat un doctorat industrial

Introducció:

Samart és una empresa amb més de seixanta anys d'història que ha desenvolupat solucions i complements relacionats amb la seguretat passiva dels vehicles i el transport. Actualment és l'empresa capdavantera a l'Estat espanyol en la fabricació de matrícules d'automòbils. El 2001 Samart es posa en contacte amb la Universitat de Girona per tal de contractar un expert que elabori un informe del procés de fabricació vinculat a una maquinària concreta. Els òptims resultats obtinguts i la bona entesa i complementarietat entre totes dues parts fa que s'estableixin les bases d'una col·laboració que dura fins ara, amb una gran varietat de projectes entorn de l'enginyeria de processos. D'aquesta manera s'aconsegueix apropar un aspecte més pràctic de la visió universitària a la visió empresarial.

Antecedents:

A més de ser líder en el mercat espanyol, Samart té una forta implantació en diversos països europeus (Alemanya, Anglaterra i França), amb l'objectiu de créixer en aquests mercats. Val a dir que la fabricació de matrícules per a vehicles està fortament regulada per lleis i homologacions. L'objectiu d'aquesta regulació és evitar falsificacions mitjançant tècniques més o menys avançades, com ara xips, hologrames, marques làser, programes de control, etc. Així mateix és un mercat molt competitiu, la qual cosa exerceix una gran pressió sobre la productivitat i els preus dels fabricants.

L'objectiu de l'estratègia d'innovació de Samart respon a aquests dos aspectes: desenvolupar noves tecnologies que permetin complir els requeriments de les homologacions i optimitzar els processos industrials de producció i fabricació dels productes.

Precisament en aquest segon àmbit se centra la col·laboració entre Samart i el Grup de Recerca en Enginyeria de Producte, Procés i Producció (GREP). El GREP fou creat l'any 1998 per membres de la Universitat de Girona i està format per un equip multidisciplinari de doctors en enginyeria industrial i medicina, enginyers industrials, enginyers en informàtica, enginyers en disseny industrial i economistes. El GREP enfoca la seva activitat en diversos àmbits de l'economia productiva, com ara l'enginyeria de processos i producció. En aquest sentit, té una clara orientació al

producte, al procés i a la producció, amb vocació de lligam amb la indústria i les empreses.

Durant tota aquesta relació entre el GREP i Samart, s'han portat a cap més de quinze projectes en l'àmbit del disseny de producte i maquinària i en l'optimització dels processos industrials. Hi ha dos elements que mostren la col·laboració i confiança entre ambdues organitzacions: d'una banda, Samart ha assumit el finançament dels projectes, sobretot per assegurar-ne la rapidesa en la presa de decisió i en l'execució, i d'altra banda, la integració efectiva entre els equips d'R+D+I. Aquest segon element es concreta en la implantació del Departament d'R +D+I de l'empresa al Parc Tecnològic de la Universitat de Girona, la qual cosa facilita el desenvolupament de projectes en un context de coneixement.

La col·laboració entre Samart i el GREP es fa palesa en tres formes d'actuació:

- Samart detecta que tenen una mancança i recorre al GREP.
- Proposta directa del GREP.
- S'observa la necessitat futura d'I+D per a aplicar a un producte en concret.

L'aportació d'idees innovadores del grup a l'empresa és molt directa, ja que actua com un departament d'I+D propi; l'empresa duu a terme una anàlisi per prendre la decisió d'invertir. Això s'esdevé d'una manera molt transparent, la qual cosa fa que la presa de decisions sigui molt propera entre el GREP i Samart.

Un altre resultat de la col·laboració que s'està obrint és la capacitació del personal de l'empresa. En aquest sentit, s'acaba de posar en marxa la incorporació d'un doctorant industrial, amb l'objectiu d'integrar a l'empresa un estudiant de doctorat que farà la formació i les pràctiques a mig camí entre l'empresa i la universitat, i disposarà d'una codirecció per part d'ambdues organitzacions, amb la conseqüència de formar gent exclusivament per a Samart. S'espera que el rol del doctorant serà molt important, atès que s'implicarà des del primer moment en totes les fases del projecte i entra així en la dinàmica de l'empresa.

Mitjançant aquest model, l'empresa ha obtingut un avantatge gràcies a la modernització i millora dels processos, la qual cosa repercuteix decisivament en la competitivitat i productivitat.

Observació i avaluació:

Respecte a l'avaluació de l'experiència de col·laboració, aquesta és positiva per a ambdues parts. Pel que fa a l'empresa, destaca l'orientació al client i la

confiança, a més de l'eficàcia dels resultats, que el GREP ha demostrat en tots aquests anys com a principals actius de la relació.

El repte consisteix ara a desenvolupar nous camps en l'enginyeria de processos que reforcin la competitivitat de l'empresa. En aquest sentit, el doctorat industrial en què actualment col·laboren totes dues organitzacions pot obrir nous àmbits de treball. És evident que, per a trobar nous camps de competència, s'ha de comptar amb un soci dins l'àmbit de la recerca, i de confiança.

El grup de recerca també valora molt positivament aquesta experiència, que demostra la seva vocació de valorització del coneixement acadèmic envers el teixit empresarial. El GREP és conscient, gràcies al conjunt d'experiències amb altres empreses, que la col·laboració amb el teixit productiu es basa en la confiança que aporten la feina i els resultats; però també es basa en el fet de no creure's imprescindible. La seva experiència diu que la competència i la volatilitat són unes constants en la col·laboració amb les empreses.

Des de la perspectiva del grup de recerca, un dels punts febles de la cooperació amb l'empresa és la manca de reconeixement acadèmic per a les persones de la universitat implicades. Si bé la universitat considera aquest projecte molt positiu, no hi ha mètodes per a traslladar el rendiment dels projectes de serveis a empreses al reconeixement acadèmic.